

Иванов Иван
Е. Казус

11. 03. 2003 г.

КАЗУС 2

Иван Иванов и Камен Каменов са осъждани многократно. Те са изтърпявали ефективни наказания „лишаване от свобода и се познавали от престоя си в затвора. Поддържали отношения и след излизането им от местата за лишаване от свобода.

До момента на извършване на посочените по-долу деяния Камен Каменов е осъждан 24 пъти за извършени престъпления от общ характер, като последно е изтърпял наказанието „лишаване от свобода за срок от 4 години” на 05.10.2018 год..

Иван Иванов е осъждан 20 пъти за престъпления от общ характер до момента на извършване на посочените по-долу деяния, като последно е изтърпял наказанието „лишаване от свобода за срок от 5 години” на 20.11.2018 год..

На 20.12.2018 год. около 06.45 ч. Анка Анева, както всяка сутрин излязла от жилището си в гр.Пловдив, ул.“Снежанка“№5, за да отиде на работа. Тя вървяла пеш по левия тротоар на булеварда в посока магазин „Европа“. След спирката на градски транспорт тя видяла че срещу нея се движи млад мъж със слабо телосложение, висок около 170 см. Дватама се разминали и когато приближила първото кръстовище чула, че някой тича зад нея. Веднага след това тя усетила, че някой силно ѝ издърпал чантата, която държала в лявата си ръка. След това тя видяла, че чантата ѝ е в ръцете на същият млад мъж, с когото се разминала малко преди това. Той вече тичал в посока магазин „Европа“. Тя се обадила на телефон 112, където съобщила за случилото си. Докато говорила по телефона видяла същия мъж да седи на пейка в непосредствена близост до магазин „Европа“. В този момент силно извикала „Полиция!“, при което той се изплашил и побягнал. Анева видяла чантата си поставена на пейката и установила че носените в нея сгъваем чадър и лична карта са там. В този момент пристигнали служители на полицията, пред които дала описание на извършителя и заедно обходили района, но не го видели. След това Анка била отведена в управлението, където дала показания и подробно описала мъжа, като заявила, че ще може да го разпознае. В следствие с протокол за разпознаване на лица Анева разпознала Иван Иванов, като лицето отнело чантата ѝ на 20.12.2018 год..

Весела Илиева живее в гр.Пловдив заедно със семейството на дъщеря си Петя Павлова. На 04.01.2019 год. около 11.00 часа Илиева се прибирала към дома си. Не далеч от дома била пресрещната от мъж /Камен Каменов/, който любезно я поздравил и се заговорили. Той ѝ съобщил, че търси жилище за дъщеря си, която е студентка и я попитал дали не познава някой да дава такова под наем. Илиева му споделила че знае такова жилище на ул.“Незабравка“ №3, но с незаплатени сметки за ток. Каменов пожелал по-скоро да го огледа, тъй като дъщеря му трябва спешно да освободи квартирата, в която живее. Илиева се съгласила, тъй като и тя имала внучката студентка, но заявила, че първо ще трябва да отиде до дома си, поради което след час да се срещнат на ул.“Незабравка“ №3. Когато Илиева се върнала до дома си видяла, че Каменов я чака пред блока. Той влязъл с нея в апартамента ѝ, където била и Милка Спасова, на която се представил като Стефан. Тогава написал на един лист името Стефан и телефонен номер 0800 982 538 и го дал на Илиева, за да му се обади след като плати тока, тъй като се договорили Каменов да наеме апартамента на ул.“Незабравка“ №3, но след като се възстанови електрическото захранване, за което трябвало да се заплати използваната преди това електрическа енергия. Сумата за ток била 200 лв., като Илиева в присъствието на Каменов и на дъщеря си Милка Спасова, я извадила от торбичка, в която имало 700 лева. Двамата с Каменов се отправили към близкия пощенски клон да заплати дължимата ел.енергия. На улицата Каменов настоял той да стори това под предлог Илиева да не се разкарва. Първоначално тя не се съгласила, но поради неговото настояване му дала сумата от 250 лева и личната си карта, като той видял че в нея останала парична сума в размер на 450 лева. Каменов тръгнал да заплати използваната електрическа енергия, а Илиева се отправила към ул.“Незабравка“, където трябвало да се срещнат.

При пристигането си на адреса Весела Илиева видяла, че Каменов вече я чакал пред входа. На въпроса ѝ дали е заплатил тока, той отговорил, че се срещнал с дъщеря си, на която дал парите и личната ѝ карта, за да стори тя това. Двамата влезли във входа, като Каменов помахал с ръка на намиращ се в близост мъж /Иван Иванов/, за когато обяснил, че го е наел да изчисти апартамента, за да може дъщеря му да се нанесе по-бързо. Всички се качили в апартамента, като Иванов и Каменов започнали да разглеждат стаите и наличното обзавеждане и уреди. В кухнята Иванов започнал да разглежда прахосмукачка, а Каменов през това време съобщил, че ще огледа къде ще спи дъщеря му и излязъл от апартамента. Малко след това Иванов издърпал от ръката на Илиева торбичката, в която се намирала сумата от 450 лева и избягал от апартамента. Тя потърсила Каменов, който преди това се бил представил с името Стефан, за да му събщи за случилото се, но установила,

11.03. 2019г.

че и той не е в апартамента. Илиева се върнала в дома си, където разказала на дъщеря си, какво се е случило и двете опитали да се свържат на оставения телефонен номер от Каменов, но установили, че такъв номер не съществува. След това двете отишли в полицията, където обяснили, какво се е случило, като предали и листчето с изписания в него телефонен номер и име Стефан. Било образувано досъдебно производство, като по време на разследването били иззети записи от камери намиращи се в близост до адресите. От назначена по време на досъдебното производство експертиза се установило, че на записите се разпознават и Иван и Камен. В последствие е извършено разпознаване, при което Илиева разпознала Иван Иванов и Камен Каменов.

Славка Славова живее в гр.Пловдив, ул.,„Антим Първи" №1. Поради инвалидност се придвижвала с патерици. На 20.01.2019 год. около 11.00 часа тя отишла до магазин, в близост до дома ѝ. На ушите си имала поставени златни обеци с общо тегло около 4 грама. На връщане към дома си била заговорена от мъж / Камен Каменв/, който предложил помощта си в носенето на продуктите. Същият имал правилен говор и се държал културно, поради което тя се съгласила и му предоставила чантите с покупките. По пътя за дома ѝ двамата водили разговор на различни теми. Когато влезли в тунела пред входа на жилището Славова видяла пред себе си друг мъж /Иван Иванов/, който посегнал с двете си ръце към ушите ѝ и издърпал намиращите се там златни обеци, след което побягнал. Тогава Камен Каменов, който носел торбите с покупките ги пуснал на земята и казал, че ще догони нападателя Иван Иванов. Славка пипнала ушите си, от които течала кръв и установила липсата на обеците. Взела торбите с покупките и се качила в жилището си. В торбите потърсила мобилният си телефон марка „Ериксон", закупен преди около 5 години и портмоне от кожа, червена на цвят със сумата от 20 лева в него, но не ги намерила и тогава разбрала, че Каменов ги е взел докато е носел чантите, тъй като се намирили в найлонова торбичка поставена в другата торба. Славова отишла до намиращия се в непосредствена близост до дома ѝ автосервиз и на работещият там мъж обяснила какво се е случило, като по-късно били прегледани записите от камерите на сервиза, които би предадени след това и на органите на полицията. В последствие било извършено разпознаване, при което Славова разпознала Иван Иванов и Камен Каменов.

ВЪПРОСИ:

1.Посочете правната квалификация на деянията извършени от всяко от лицата.

11.03. 2019г.

2. Изгответе диспозитиви на обвинения съобразно изложената по-горе фактическа обстановка.

3. В какво процесуално качество могат да участват в съдебната фаза на процеса Анка Анева, Весела Илиева и Славка Славова.

4. Коя е компетентната прокуратура, която следва да наблюдава разследването по ДП и кой е компетентния съд, който следва да разгледа делото като първа инстанция.

5. Налице ли е съучастие и следва ли да се изпише цифрово връзката с чл.20 от НК.

6. Налице ли е продължавано престъпление.

М. Д. З. А. В. З.

ОТГОВОРИ НА КАЗУС № 2:

Въпрос № 1:

Иван Иванов е извършил три деяния в условията на продължавано престъпление, които могат да се квалифицират по **чл. 198, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК**. Деянията, осъществяващи въпросното престъпление, са извършени на 20.12.2018 г., на 04.01.2019 г. и на 20.01.2019 г. И трите деяния на Иванов се изразяват в отнемане на чужди движими вещи, с намерение противозаконно да ги присвои, като за това е употребил сила. Първото деяние е извършено от него самостоятелно, а останалите две в съучастие с Камен Каменов. Доколкото Иванов е участвал в самото изпълнение и на трите деяния в рамките на продължаваното престъпление, съучастническата му роля се изразява в извършителство.

Камен Каменов с деянията си е осъществил три различни престъпления:

- в периода от 04.01.2019 г. до 20.01.2019 г. е осъществил престъпление по **чл. 198, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 4, вр. чл. 26, ал. 1 НК**;
- на 04.01.2019 г. е осъществил престъпление по **чл. 209, ал. 1 НК**, и
- на 20.01.2019 г. е извършил престъпление по **чл. 206, ал. 1 от НК**.

Осъщественото от Камен Каменов престъпление по чл. 198, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 4, вр. чл. 26, ал. 1 НК е продължавано такова, извършено с две деяния на датите 04.01.2019 г. и 20.01.2019 г. И двете деяния Каменов е осъществил в съучастие с Иван Иванов. Докато последният е участвал пряко в отнемането на чужди движими вещи, с намерение за противозаконно присвояване, както и в употребената за това сила, Камен Каменов единствено умишлено е улеснил извършването на престъплението от страна на Иванов. Поради тази причина съучастническата роля на Каменов се изразява в помагачество.

Престъплението по чл. 209, ал. 1 НК Каменов е осъществил на 04.01.2019 г., като с цел да набави за себе си имотна облага, е възбудил заблуждение у Весела Илиева, че вместо нея ще плати дължима сметка за електроенергия, с което я мотивирал да му предостави парична сума в размер на 250 лева. С това си деяние Каменов причинил на Илиева имотна вреда в същия размер.

На 20.01.2019 г. Камен Каменов осъществил и престъпление по чл. 206, ал. 1 от НК, като противозаконно присвоил чужди движими вещи – мобилен телефон, кожено портмоне със сума от 20 лева в него, собственост на Славка Славова, които пострадалата му е предоставила доброволно.

Деянието, осъществено от Иван Иванов на 20.12.2018 г., се явява довършено и не следва да се квалифицира като опит, доколкото Иван Иванов е установил трайна фактическа власт върху отнетите вещи. Обстоятелството, че в по-късен момент е бил забелязан отново от пострадалата и е изоставил предмета на престъплението, не променя този факт.

Не може да се направи категоричен извод, че престъпленията, извършени от Иван Иванов и Камен Каменов, са осъществени в условията на опасен рецидив, доколкото не са налице данни предходните им осъждания да са за **умишлени** престъпления от общ характер. За да бъде направена правна квалификация на въпросните деяния като извършени в условията на рецидив, следва да бъдат събрани допълнителни данни за предходните осъждания на извършителите.

Въпрос 2:

Диспозитив на обвинение по отношение на Иван Иванов:

„за това, че в периода от 20.12.2018 г. до 20.01.2019 г. в гр. Пловдив, при условията на продължавано престъпление, като извършител, сам и в съучастие с Камен Каменов - помагач, е отнел чужди движими вещи – дамска чанта, сгъваем чадър от владението на Анка Анева, сумата от 450 лева, от владението на Весела Илиева и две златни обеци от владението на Славка Славова, на обща стойност, непосочена в казуса, с намерение противозаконно да ги присвои, като употребил за това сила, както следва:

- на 20.12.2018 г. в гр. Пловдив, е отнел чужди движими вещи – дамска чанта и сгъваем чадър, от владението на Анка Анева, с намерение противозаконно да ги присвои, като употребил за това сила;

- на 04.01.2019 г. в гр. Пловдив, като извършител, в съучастие с Камен Каменов - помагач, е отнел чужди движими вещи – сумата от 450 лева, от владението на Весела Илиева, с намерение противозаконно да ги присвои, като употребил за това сила;

- на 20.01.2019 г. в гр. Пловдив, като извършител, в съучастие с Камен Каменов - помагач, е отнел чужди движими вещи – две златни обеци, от владението на Славка Славова, с намерение противозаконно да ги присвои, като употребил за това сила –

- престъпление по чл. 198, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.“

Диспозитив на обвинение по отношение на Камен Каменов:

1. „за това, че в периода от 04.01.2019 г. до 20.01.2019 г. в гр. Пловдив, при условията на продължавано престъпление, като помагач, в съучастие с Иван Иванов - извършител, умишлено е улеснил отнемането на чужди движими вещи – сумата от 450 лева, от владението на Весела Илиева и две златни обеци от владението на Славка Славова, на обща стойност, непосочена в казуса, с намерение противозаконно да ги присвои, чрез употреба на сила, както следва:

- на 04.01.2019 г. в гр. Пловдив, като помагач, в съучастие с Иван Иванов - извършител, умишлено е улеснил отнемането на чужди движими вещи – сумата от 450 лева, от владението на Весела Илиева, с намерение противозаконно да ги присвои, чрез употреба на сила;

- на 20.01.2019 г. в гр. Пловдив, като помагач, в съучастие с Иван Иванов - извършител, умишлено е улеснил отнемането на чужди движими вещи – две златни обеци, от владението на Славка Славова, с намерение противозаконно да ги присвои, чрез употреба на сила –

- престъпление по чл. 198, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4, вр. чл. 26, ал. 1 от НК;

2. както и за това, че за това, че на 04.01.2019 г. в гр. Пловдив, с цел да набави за себе си имотна облага, възбудил у Весела Илиева заблуждение и с това ѝ причинил имотна вреда в размер на 250 лева –

- престъпление по чл. 209, ал. 1 от НК;

3. както и за това, че на 20.01.2019 г. в гр. Пловдив, противозаконно присвоил чужди движими вещи – мобилен телефон марка „Ериксон“, портмоне от кожа и сумата от 20 лева, всички на обща стойност, непосочена в казуса, собственост на Славка Славова, които владеел –

- престъпление по чл. 206, ал. 1 от НК.

Въпрос 3:

Анка Анева, Весела Илиева и Славка Славова могат да участват в съдебната фаза на процеса в следното процесуално качество:

- на свидетел, доколкото пряко са възприели факти и обстоятелства от значение за разкриване на обективната истина,

- частен обвинител – в качеството на пострадали, претърпели вреди (имуществени и неимуществени) от престъпление, което се преследва по

общия ред, съгласно разпоредбата на чл. 76 от НПК имат правото да се конституират в съдебното производство като частни обвинители,

- граждански ищец – в качеството на пострадали, претърпели вреди (имуществени и неимуществени) от престъпление, съгласно разпоредбата на чл. 84 от НПК могат да предявят в съдебното производство граждански иск за обезщетение на вредите и да се установят като граждански ищци.

Въпрос 4:

В чл. 35, ал. 2 от НПК изчерпателно са изброени престъпленията, делата за които се разглеждат като първа инстанция пред окръжен съд. Извършените от Иван Иванов и Камен Каменов не са сред тях, поради което съобразно ал. 1 на същата разпоредба делата за тези престъпления са подсъдни като първа инстанция на районен съд. Доколкото престъпленията са извършени на територията на гр. Пловдив, компетентна да наблюдава разследването по правилата на местната и родова подсъдност, е Районна прокуратура – гр. Пловдив (чл. 195, ал. 1 от НПК). Като първа инстанция делото следва да бъде разгледано от Районен съд – гр. Пловдив, на основание чл. 35, ал. 1 и чл. 36, ал. 1 от НПК.

Въпрос 5:

Налице е съучастие в извършването на две от деянията на продължаваното престъпление по чл. 199 от НК, осъществени на 04.01.2019 г. и на 20.01.2019 г. Иванов е осъществил въпросните две инкриминирани деяния като извършител, а Каменов е участвал в тях като помагач.

В казуса няма конкретни данни за наличие на предварителен сговор, не е налице особена форма на задружна престъпна дейност, следователно в правната квалификация на извършеното престъпление по чл. 198 от НК следва да се отрази връзка с чл. 20, ал. 2 от НК по отношение на Иван Иванов и с чл. 20, ал. 4 от НК по отношение на Камен Каменов. Последният не е участвал в извършването на изпълнителните деяния, поради което не е налице императивното изискване на чл. 93, т. 12 от НК престъплението да е извършено от две или повече лица. Това квалифициращо обстоятелство не е налице, когато има предварителен сговор между извършител и помагач.

Въпрос 6:

В конкретния казус се установява осъществяване на инкриминирани деяния, квалифицирани по чл. 198, ал. 1 от НК, в условията на чл. 26, ал. 1 от

НК – като продължавано престъпление. Това е така по отношение на трите деяния, осъществяващи състав на престъпление по чл. 198, ал. 1 от НК, извършени от Иван Иванов, и по отношение на двете деяния, осъществяващи състав на престъпление по чл. 198, ал. 1 от НК, извършени от Камен Каменов. От конкретиката по казуса е видно, че и трите деяния на Иванов осъществяват поотделно един и същи състав на престъплението „грабеж“, извършени са през непродължителни периоди от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината, при което последващите се явяват от обективна и субективна страна продължение на предшестващите. В конкретния случай не е налице нормативно установената в чл. 26, ал. 6 от НК пречка за приложение на института на продължаваното престъпление, доколкото не се касае за престъпление по гл. II от Особената част на НК. Продължаваното престъпление не се прекъсва, ако някои деяния са извършени в съучастие, а други не.